

ՅՈՒՆԻՍԿՈՒՆԵՐԸ

ԻՆՉՊԷՍ ՏԵՐԵԻՆԵՐԸ

ԿԱՑԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԶՈՐՍ ՀԱՆԴԵՍՈՎ

(Շար. տես էջ 231)

ՏԵՍԻԼ ԶՈՐՐՈՐԴ

Վերայիշեալները: 1⁰. ՆԿԱՐԻՁ, ծերուակ մը, երկայն մազերն վիպակալն արուեստագէտի կերպարանք, առանց տեսնուելու կը մտնէ խորհն:

1⁰. ՆԿԱՐԻՁ, խօսելով գրեթէ հեգելով:
Ներողութիւն: Տիկնոջ հովանոցը:
ՆԵՆՆԵԼԷ

Է՛հ:

Ալիւս զը դառնայ:
ԹՈՍԻ Ե. Ե.

Նկարհը:

ՆԵՆՆԵԼԷ մեծաւայ կը խոտայ. բնական
հաս թոճիկն և Մաքսիմուսը:

1⁰. ՆԿԱՐԻՁ

Ներողութիւն: Արդեօք սխալեցայ: Տիկնոջ հովանոցը կը հարցնեմ:

ՆԵՆՆԵԼԷ միշտ ծրարելով:

Մօրս հովանոցը կ'ուզէ ըսել: Թոճիկ...
կեցիր կեցիր, ես կ'երթամ կ'առնեմ:

Կ'երթայ ալը:

ԹՈՍԻ նկարչին:

Ներեցէք, դէպքը բերաւ որ գուռը կրկնէք
մտնալու ատեն...

1⁰. ՆԿԱՐԻՁ

Կ'աղայեմ, կ'աղայեմ, կը հասկնամ: Բայց
սիկիինը զիս զրկած էր: Երողոտուն արեւ մը
կայ:

ՆԵՆՆԵԼԷ կը դառնայ հովանոցով և նկարչին
կու տայ:

Ահաւասիկ:

1⁰. ՆԿԱՐԻՁ

Օրբորդ, չնորհակալ եմ: Պարոններ:
Կ'երթայ:

ՏԵՍԻԼ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

ԹՈՍԻ, ՄԱԿՍԻՄՈՍ, ՆԵՆՆԵԼԷ, յետոյ ՄԱՐԹԱ
և ԿԹՈՒՄԸ:

ՄԱԿՍԻՄՈՍ

Ո՛վ է:

ԹՈՍԻ

Մօրս պատկերահաններէն մէկն է: Նոր-
վեկիացի մը: Արուեստագէտներու Ակմբին
մէջ մայրս երկու նկարչներ գտաւ և հիմա
մէկտեղ կ'աշխատին:

ՄԱԿՍԻՄՈՍ

Նոյն պատկերին վրայ:

ԹՈՍԻ

Ոչ, այնչափով չեն գոհանար: Եւ ո՛չ մտա-
ծէ: Նկարածներն երեք պատկեր է: Իրական-
նէն մէկտեղ կը շինեն, Սպիտակ Լեռը օրի-
նակելով, բայց իւրաքանչիւրը իրենը կը շի-
նէ: Աղէկ չի բացատրեցի:

ՄԱԿՍԻՄՈՍ

Այդ բանէն չեմ հասկնար:

ԹՈՍԻ

Զհաւնելու կերպ ունիս: Մայրս շահու նպա-
տակաւ կ'ընէ, գիտես: Ոհ ահա՛ն համար հա-
սոյթ մը պիտի ըլլայ:

ՄԱԿՍԻՄՈՍ

Զանոնք կը ծախէ:

ԹՈՍԻ

Այդ ուրիշ խօսք է: Պիտի ծախէ:

ՄԱԿՍԻՄՈՍ ՆԵՆՆԵԼԷ:

Ուստի, քանի՞ դաս տուիր:

ՆԵՆՆԵԼԷ

Միայն մէկ: Երէկ երկրորդը պիտի տայի,
բայց զրեցի թէ անհանգիստ եմ:

ԹՈՍԻ

Ըսէ իսկ՝ որ իմ խորհրդովս զրեցիր, մա-
նաւանդ թէ նամակը ես քեզի թելադրեցի:
Հշմարտիտ այս է: Եթէ Մաքսիմոս չի հասնի,
գիտնայ գէթ թէ որուն հետ է որ պիտի
զարնուի:

ՄԱԿՍԻՄՈՍ

Եւ ստուգիւ Մաքսիմոս չի հասնիր: Բայց
ոչ ոքի հետ կը զարնուի: Առաջուց գուշա-
կուելու էր:

ՆԵՆՆԵԼԷ

Այնպիսի անյարմար մարդիկներու հետ:

ՄԱԿՍԻՄՈՍ

Տես, բուն այս բանն չէի ուզեր ըսել: Կը
գուշակուէր որ առաջին փորձին՝ դու գործին
դժուարութիւնները պիտի ստուարացնէիր և
պիտի վատտէիր: Այս՝ ամէն բաներու կը
հանդգիր: Գալով Ռուսիլէ սիկինոյ, եթէ ինչ-
պէս որ կ'ըսես դու այրի ծնած չէ, մնացած
է սակայն ութ ամիս ամուսնութենէ ետքը:
Վասն զի իր էրիկը, ճարտարագէտ, հանքի
մը մէջ, ուր կ'աղայի մը պայթումէն ետքը
իջած էր, փուլզումի մը տակ մեռեր է: այ-
րին կ'ապրի ողորմելի ոռնիկով մը՝ որ կը

ստիպէ զինքը կաղամբ ուտելու՝ և ոչ գետնաւունկ, ասով մէկտեղ այն գետնաւունկներն ալ եղածովը այնչափ անոյշ չեն բուրեր։ Որդին կապտուն կը կոչուի, որովհետեւ անունները սովորութիւն է դնել կեանքի աւազին օրեալուն, այսինքն երբոր հաւասարապէս ամէնքնիս ալ գեղեցիկ և տգեղ ենք։ Եւ, եթէ երբեք Օրդիք ունենամ, զանոնք պիտի անուանեմ Յովսէփ կամ Կղեմէս կամ Բարդողիմէոս, հեղափոխական հակադրութիւններու վտանգէն փախչելու համար, և նաեւ արձակական իրերու մէջ բանաստեղծութիւնը գտնալու տեսակ մը։ Հակավիրտութեան համար։ Բայց կարելի չէ պահանջել որ ամէնքն ալ իմ իմաստութիւնս ունենան։ Տարիքին վրայ հարցմունքը, մեկնեցի քեզի։ Այն տուններուն մէջ, ուր ընդունելութեան սրահներ չկան, բնական է որ մայրը ճաշարանին մէջ մնայ, նաեւ այն ատեն երբոր զաւակն ալ անգղիներէն սորվելու վրայ ըլլայ հոն խալացի գեղեցիկ օրերովէ մը։ Եւ վերջապէս ինքը ճերսականութիւնը կ'ուզէր, որովհետեւ իրեն ժամանակները այնպէս կը սորվէին, որովհետեւ սորված է անիկայ և գիտէ։

ԹՈՍԻ

Առ նստէ։

ՆԵՆՆԵԼԷ

Իսկ ես չեմ գիտեր։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Ո՛հ Տէր Աստուծո՛ւ։

ՆԵՆՆԵԼԷ

Իրաւ է։ Բնաւ սորված չեմ։ Դոսպան դասիկէ մը անցայ անգղիացի դաստիարակուհիի մը և ասկէ գերմանացիի մը։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Իշխանօրէն ըրեր ես բաներդ։ Աւանց աշխատութեան։

ՆԵՆՆԵԼԷ

Եւ տգէտին մէկն եմ։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Դարձիր հոն և մէջէն շատ աղէկ կ'ելլաս։

ԹՈՍԻ

Բայց այո՛ւ։ Դաս զլուխ երեք ֆրանք, շաբաթը երկու դաս, շաբաթը վեց ֆրանք կ'ըլլայ։ ամիսը ֆասնընդոս ֆրանք։ Գրեթէ խոհարարուհիի մը թոշակը։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Նուազ, նուազ։ Եթէ ամէն ոնգամ վերցընես կաւքին համար ֆրանք ու կէս, ամիսը տասներկու ֆրանք կը մնայ, որ գրեթէ վարձն է շատ մը փոքրիկ գործաւորուհիներու որոնք ոտքով կ'իջրթան նաեւ անձրեւին ատեն։

ԹՈՍԻ

ՊՈՒՄԻ

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Ի՞նչ ըսել կ'ուզես։

ԹՈՍԻ

Ոչինչ։ Պում, Թնդանօթի հարուած մը։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Եւ դու գո՛հ կ'ըլլաս հօդը կ'անակէն աւրելով։

ԹՈՍԻ

Աշխարհը գալէս ետքը ուրիշ բան չեմ ըրած, և հանրական համարումը միշտ վայլեր եմ։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Համարումը։

ԹՈՍԻ

Այո՛, պարոն։ Եւ եթէ կ'ուզես որ հետդ լըօրէն խօսիմ, ըսեմ նաեւ պատճառներն ալ։ Մարդս հացով միայն չապրիր։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Դուրս հանէ կերակուրդ։

ԹՈՍԻ

Աշխարհքիս մէջ մարդիկ կան որ յստակ իմացականութեան գործն ունին, որ ըսել է կատարելագործել զգացումները, պահպանել վայելչական աւանդութիւնները։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Գերեզմանին պահապանները։

ԹՈՍԻ

Մէկ խօսքով, ցուցնել գեղեցկութիւնը։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Թշուառութեանս։ Եւ ունիմ դու այն պաշտօնը։

ԹՈՍԻ

Ունէի երբոր հարուստ էի։

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Իրաւ կ'ըսես։ Ուրեմն, եթէ դու չըլլայիր և եթէ քու նմաններդ չըլլային, այս խեղճ աշխարհք..... — Սակայն գեղեցկութիւնը մեր մէջն է։ Եւ աւելի իմ մէջս կայ քան թէ քուդը, և աւելի կատարեալ, և աւելի յստակ։ Ինձի այն լինձ գեղեցկութեան զգացում մը կու տայ որ և իցէ ժամուռ և ինչ վիճակի մէջ որ գտնուիմ։ Վայելու համար՝ քեզի կարեւոր է որ քնացած ըլլաս լաւ անկողինի մը մէջ, լաւ հագած ըլլաս, բերանդ զանիկով մը թիկնաթոռի մը վրայ նստած։ Քու գեղեցկութիւնդ ուրեմն մեծագոյն մասամբ տնդողնագործը, զերձակը, կահերու վաճառականը և ծխախոտի խանութը կ'ընէ։

ՆԵՆՆԵԼԷ

Ինձի ականջ դիր, գարձիր հոն։

ԹՈՍԻ ու ժգնութեամբ:

Չեմ ուզեր:

ՆԵՆՆԵԼԷ

Թոմի:

ԹՈՍԻ

Հոգեշահ Ակադեմիային որ ջանացիր մեր տանը մէջ մտցնելու՝ վերջ տալու ժամանակն է: Թէ քոյրս աշխատի, եթէ գտնայ, իմ ուզածն ալ այն է: Էս ալ ետեւէ եմ որ աշխատիմ: Մի խնտար որ քու ձեռնարկութիւններդ թողուցի: Անուանի զրազանք մը ինծի տուած էիր: Ներկայ ըլլալ գործաւորներու որ սառնապատ լծա մը կը ծակեն: Բանուկ ճամբայ մը զիս ստեղծողին զրկելու: Դուրսը կարծրապիտէ սառոյց և ներսը խաւարամած Ափրիկէն:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Ես տարիէ մը ի վեր կը դիմանամ հոն:

ԹՈՍԻ

Դո՛ւ, զո՛ւ: Եւ ամիսը իննսուն ֆրանք:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Կերակրով և բնադեմութեամբ տանս մէջ: Պէտք էի վճարել ուրիշ ընթերակայի մը որ ընթերակայ ըլլար քեզի և արուեստը սորվեցնէր:

ԹՈՍԻ

Խոնաւ և խիտ ծուխ մը... մերկանդամ և քրտնաթոր մարդիկ: Պատկերազարդ օրագրի պատկերներու բաներ: Տասը օրէն վերջը երեք հատ զգեստ մաշեցուցեր էի:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Ո՛հ յայտնի է քանի որ ճերմակ կը հագուէիր:

ԹՈՍԻ

Պէտք էի զգեստեղէններս ալ փոխել: Լաւ գործ:

Կը դառնայ կը նստի պատուականի մօտ: Իրեն և ինծի համար յարմար աշխատութիւն մը կ'ուզեմ:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Ի՞նչ բանի:

ԹՈՍԻ

Մեր վիճակին:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Դու շատոնց գտած ես: Անգղիական ծխփող մը, անգղիական լաւ ծխախոտ, պատուականի մօտիկ աթոռ մը և ճիշդ տեղը ես:

ՆԵՆՆԵԼԷ

Չեմ թողուր որ եղբօրս հետ այդպէս խօսիս:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Հայրդ վարն է, Է՛հ:

ՆԵՆՆԵԼԷ

Ա՛յ:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Կ'երթամ բարեւելու:

Կը սիւնի երթալ: Մուտքին վրայ կը լած զիպի Մարթայի՝ որ կ'ընկերէ ժայռալուց պղտիկ կուտի մը հետ, որ ձեռքը նամակ մը ունի: Մարթա շուտ մը զորս կ'ելլայ: Կուտը քանի մը խօսք կ'ըսէ Մարտինոսի որ չի լսուիր:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Ի՞նչ, պարոն Ռոզանի որդի՞ն: Ահա հոն է: Նայէ, Թովմաս: Քեզի համար գործ կայ հոս:

Թոմի կը վազէ, ստապեց
կ'անէ և կը կարգայ:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Ահ, իրենէ:

ՆԵՆՆԵԼԷ

Քեզի ըսի արդէն թէ անուշն Նէննէլէ է:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ

Ներէ, անուշդ իրենէ է, ինչպէս եղբօրդ՝ Թովմաս: Էս յանցանք չունիմ, բայց այս այս է և չեմ կրնար ուրիշ կերպով պճեզ անուշնել: Փապաքականները կ'ատեն, Կ'ազէի ըսել որ այն կողովին մէջ Ասվէի վեց կարմրախայտ կայ, այս գիշեր Շամմեիի մէջ որ սացուած, պատուականն: Նախաճաշ ձեզի հետ կ'ընեմ:

Կ'երթայ:

ՏԵՍԻԼ ՎԵՅՆԵՐՈՒԴ

ԹՈՍԻ, ՆԵՆՆԵԼԷ, ԿՈՌԻՄԸ, յետոյ ՄԱՐԹԱ:

ԹՈՍԻ տոմսակը կարգաց և զնաց ստուլին վրայ գրեցին: Առաջին թերթ մը կը պատռէ: Եւրիշ մը նորէն կը սկսի, զիսուն շարժումով որ կ'արտայայտէ ներքին զգացումներու հակապատկեր: Մի և Նոյի միջոցին Նէննէլէ կ'ըզլը առաւ: Մարդ զոնէն կը կանչէ:

Մարթա:

Կասկածաւ կերպով կուտին կը նայի՝

ՄԱՐԹԱ կը մտնայ: Շատ համեմատութեամբ հազուած զեղիկուհի մըն է:

ՆԵՆՆԵԼԷ

Ա: Նախաճաշի համար կարմրախայտ ձկներ են:

Մարթա կ'ելլայ կողովով:

ԹՈՍԻ վերջացուց գրելը և կը կանչէ կուտին: Եկուր հոս:

Պատուականի մօտ դիմեց կը տանի, ցած ձայնով կը խօսի չեռք, ես կը պատասխանէ իրեն նոյն կերպով:

Նէննէնէ կը սկսի երթալ աշակողմէն
հլլալու համար:

ԹՈՍԻ

Կեցիր մի երթար, գիտես:

Նէննէնէ

Ոչ, սիրելիս, հետաքրքիր չեմ:

ԹՈՍԻ

Եղաւ:

Կու տայ տոմսակը կոռւմին:

Գնա:

Նէննէնէ:

Գիտնաս որ ես նոխարանային չեմ ըլլար:
Պարոն Դաստիարակին հետ չեմ ուզեր զբո-
նուիլ:

Նէննէնէ Թերահաւատ:

Այո՛:

ԹՈՍԻ

Որիչ կողմանէ, ինծի հրաւերք մը եկաւ,
հիշդ ժամանակին:

Լոսթին:

Նէննէնէ

Նայէ որ տատուերկուք է, եթէ կ'ուզես
երթալ հագուիլ:

ԹՈՍԻ

Կը սպասեմ որ մայրս մտնայ, Հետը խո-
սելիք ունիմ:

Նէննէնէ

Դու, Հրաշք:

ԹՈՍԻ

Ինծի եղած հրաւերքը մէկին է: Եւ կ'եր-
թամ ինչպէս որ կը գտնուիմ: Մարդիկնե-
րու déjeuner մը:

Նէննէնէ կը լռէ:

ԹՈՍԻ

Ձեռն հաւատարմ:

Նէննէնէ

Ձէ, Ձեմ հաւատարմ:

ԹՈՍԻ

Այն ատեն լաւ:

Կը սկսի երթալ դեպ ի աշ:

Նէննէնէ

Թոմի: Երկուքնիս մէկտեղ կենանք: Եր-
կուքնիս մէկտեղ կենանք: Շատ պէտք ունիմ
որ դու հետս ըլլաս: Այնպէս զիս երեսէ թո-
ղուած կը զգամ: Այնպէս զինսթափ:

ԹՈՍԻ

Ի՞նչ կայ հիմաք: Ի՞նչ ունիս:

Նէննէնէ

Ձեմ գիտեր: Միշտ, կործանումը, թէ-
պէտ յանկարծահաս, զիս ոչ վհատեցուցեր
էր և ոչ լքուցեր: Եւ յայտնի է թէ կ'երե-
ւակայէի խեղճութիւնը, կը յիշես: Խեղ-

ճութիւնը չեկաւ: Երանը գրկումներ, չեմ
կարծեր թէ հատ մըն այ ունենանք: Թերեւս
այս է: Ձեմ գիտեր, չեմ գիտեր: Մեր կեան-
քը, ամբողջ կեցութիւնը, կասկածելի երեւոյթ
մը ունի, ինծի կ'երեւնայ թէ ոչ որ իրեն
տեղն է: Ինծի կ'երեւնայ թէ հայրս չի հրա-
մայեր ինչպէս որ պէտք է... Մայրս...
Կը տեսնես: Դու, դու որ Միշտն այնքան
ինծի հաճելի էիր...

ԹՈՍԻ

Տարբեր եմ:

Նէննէնէ

Ոչ, Եւ հիշդ այս է: Տարբեր չես: Եւ
հոս, այս տանս մէջ, այս կեանքով... ալ
չերթար: Կը զգամ՝ բան մը որ իր նախա-
կան զրոյմը կը կորսնցնէ: Ձեմ գիտեր ինչ-
պէս ըսեմ քեզի:

ԹՈՍԻ

Մոքոմոսը օրինակ կ'առնեմ:

Նէննէնէ կը գտնուի ստուղին մօտ:

Ի՞նչ զարշահոտութիւն:

Կոռմին բերած տոմսակին պահա-
րանք կ'ստնէ և դիտել կը ետեւէ:

ԹՈՍԻ

Է՛յ, ըրածդ ի՞նչ է:

Նէննէնէ

Միշտն պահարանն է... մի վախնար:
Ահա մայրս:

Կ'երթայ վաղուդ դեպ ի եր
սանկին գոտը:

Քու սեղանակիցներդ մաքուր չեն հոտիր:
Կ'երթայ:

ՏԵՍԻԼ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ

ԹՈՍԻ, ՅՈՒԼԻԱ մտնալով նկարչի արկղիկ մը
վար կը գնէ:

ՅՈՒԼԻԱ

Ուրիշ անգամ այս հաճոյքն ընէիր ինծի
և չընդունէիր բարեկամներս բարձրաձայն
ծիծաղներով, երբ որ անոնք ինծի ծառայու-
թիւն մը ընելու կամակատարութիւնն ունին:

ԹՈՍԻ

Իրմէ ներողութիւն խնդրեցի:

ՅՈՒԼԻԱ

Ըսաւ ինծի, բայց բան մը չի հասկցու
և դարձաւ բողբոլիկ խռոված: — Ի՞նչ ա-
նոյ թորումն: Իմ սրուակս առեր ես:

ԹՈՍԻ

Մի ըսեր, մայր: Կ'անհրաւար:

ՅՈՒԼԻԱ

Ինչո՞ւ համար:

ԹՈՍԻ
Կ'ապահովցնեմ: Գեղք որ կ'անիրաւիս:
ՅՈՒԼԻԱ

Ա՛հ:
Տեսայ որ կուտմը գուրս կ'ելլար: Այո՞:

ԹՈՍԻ
Բայց ինչ կուտմ:

ՅՈՒԼԻԱ
Յայտնի է թէ չի ճանչցուիր: Ժընէփի և չըլկաներուն ամէնէն աւելի գեղեցիկ համադրեալն է: Կ'ուզեմ տեսնել:

Կը բանայ արդիւր ուր ուրուանկարը կայ:
ԹՈՍԻ

Ի՞նչ բան:

ՅՈՒԼԻԱ
Իմ այս առաւօտուան ուրուանկարս: Մէկ ձեռքէն հանեցի նախագիծը: Յափշտակուած էի: Այն Հելմէր Սիդիլը մեծ վարպետ մըն է: Միւսը, ծերը, չհաշուուիր, չափաւոր աւրուեստական մը ունի, բայց ճշմարտին առջին կը տեսնէ ինչ որ կայ: Չի թափանցեր, չի գիտեր քաղել հանել:

Յուցնելով որ նկարը:
Այլք մը տուր այն երկնքին. դու ըսէ թէ օդը չի գողար: Մտածէ որ գիշերօթիկ աշակերտուհիի մը պէս կը նկարէի: Դեռ Հելմէրին կարողութիւնը չունիմ, ոչ. բայց կը զգամ որ պիտի հասնիմ հոն: Ինքը ապաւնովուց գիտ: Երեսակայէ որ այս ուրուանկարս կ'ուզէր հետը տանիլ. ինծի մեծ խօսք մը ըսաւ: Դուք կը սկսիք այս օրէն, ըսաւ ինծի, վասն զի կը սկսիք գաղտնին գուրս հանել: Բացատրութիւններ ունի որ: Կ'ըսէ որ նկարչութիւնը գաղտնիքին թափանցողութիւնն է, որ զգայարաններուն չի բացուիր այլ հոգիներուն: Իրօք ինքը կ'աշխակերպէ: Իրեն գաղտնակարները կը թռչին: Ամէն բաները թեւ ունին:

ԹՈՍԻ
Կ'անգ առ: — Կրնամ ինծի հարիւր ֆրանք տալ:

ՅՈՒԼԻԱ
Ի՞նչ կ'ըսես:

ԹՈՍԻ
Թէ ինծի կրնաս հարիւր ֆրանք տալ: Առանց կատակի, ինծի կարեւոր են:

ՅՈՒԼԻԱ
Բայց չունիմ: Ինչ որ քիչ մը խնայողութիւն ըրած էի, ամէնը գնաց: Ինծի համար չէ, գիտես: Միայն արշիստական Արուսիին մուսփին մաքը կ'արթէ ինծի 180 ֆրանք: Կրնայի հորմէ գաղել, վասն զի վերջապէս

իմ զուարճութեան համար չէ որ հոն մտայ: Ձիս ճանչցնելու համար էր: Պէտք եղաւ որ պատկեր մըն ալ գնեմ:

ԹՈՍԻ
Պատկեր մը:

ՅՈՒԼԻԱ
Յայտնի է: Արոնեստ-Հոովմեակներն վարիչը նկարելու մղութիւնը ունի: Անպիսան բաներ: Արդէն Սիւսիցիները պիտի չըլլան որ զիս նկարչութիւնս հարստացնեն: Բայց դո՛ւ. Գու տասուերկու հազար ֆրանք:

ԹՈՍԻ
Երէկ իրիկուն վերջին հազարը կորսնցուցի: Մինչեւ հիմա չուրին երեսն էի, բայց երէկ իրիկուն այնպիսի անբաղդութիւն մը եղաւ....

ՅՈՒԼԻԱ
Ո՛ւր, ո՛ւր: Օտրֆի տունը:

ԹՈՍԻ
Հարկաւ: Ո՛ւր կ'ուզես որ ըլլայ:

ՅՈՒԼԻԱ
Բուն ո՞նչ է:

ԹՈՍԻ
Յայտնի է:

ՅՈՒԼԻԱ
Եւ իրաւցնէ ամուսին մը ունեցած է:

ԹՈՍԻ
Ի՞նչ հարցում:

ՅՈՒԼԻԱ
Ի՞նչ ասորիք կրնայ ունենալ:

ԹՈՍԻ
Երեսունուերկուք:

ՅՈՒԼԻԱ
Քառասունըհինգ կ'ըսեն: Կ'ըսեն թէ ուրիշ ամուսին մը կը փնտռէ:

ԹՈՍԻ
Արուսիին զրոյցներն են:

ՅՈՒԼԻԱ
Գէշ կ'ընես կը խաղաս:

ԹՈՍԻ
Միակ վայելուչ եղանակն է ինծի պէս մարդու մը նորէն վիճակ մը հայթայթելու: Սուղի կը նստի ինծի, գիտես, յամառի: Տուր ինծի այն հարիւր ֆրանքը:

ՅՈՒԼԻԱ
Չունիմ, կ'ըսեմ: Գուցէ վաղը:

ԹՈՍԻ
Ինչո՞ւ վաղը և այսօր չէ:

ՅՈՒԼԻԱ
Յարմար առիթ մը կայ, բայց հայրդ պիտի

չուզէ և ոչ ալ Նէննէյէն, որովհետեւ ինքն է որ այս տանս մէջ կը հրամայէ:

ԹՈՍԻ

Ի՞նչ կը մտնայ Նէննէյէն: Յարմար առիթը տրն է:

ՅՈՒԼԻԱ

Այս իրիկուն Ակումբին մէջ նուագահանդէս կայ՝ ամառնային պզտիկ Յուցահանդէսին բացման համար: Ինչ որ կեցի տասուերկու հատ մը ուրուանկարներ: Հելմէր Սորիլ շատ պնդեց որ նուագահանդէսին ալ երթամ: Կ'ուզէ զիս ներկայացնել Կուրիլի, հռչակաւոր փարիզացի վաճառականին որ ասկէ կ'անցնի:

ԹՈՍԻ

Խենթ է:

ՅՈՒԼԻԱ

Եւ ստուգիւ իրեն ոչ ըսի: Մեղք, որովհետեւ Հելմէր կ'ապահովցնէ իմ բոլոր ուրուանկարներս ծախելու:

ԹՈՍԻ

Շաղակրատանք:

ՅՈՒԼԻԱ

Չեմ տեսնար թէ ինչ գէշութիւն կրնայ ըլլալ:

ԹՈՍԻ

Հօրս հետ կ'երթաս:

ՅՈՒԼԻԱ

Ո՛հ խեղճ մարդը, իրիկունը յոգնած է:

ԹՈՍԻ

Այն ատեն ոչ:

ՅՈՒԼԻԱ

Խօսքի վրայ կորսնցուցիր:

ԹՈՍԻ

Ի՞նչ: Փող մըն ալ պարտական չեմ: Բայց այսօր կը զգամ թէ կը յաջողիմ:

ՅՈՒԼԻԱ

Հո՛ն կը դառնաս:

ԹՈՍԻ

Նախաճաշի հոն եմ:

ՅՈՒԼԻԱ

Ինքը Օւլոֆն ալ կը խաղայ:

ԹՈՍԻ

Երբեք: Մանաւանդ թէ չախորժիր:

ՅՈՒԼԻԱ Թոմի աչքը մանաւու համար:

Ի՛նչ որտագրաւ կերպարանք: Կարծես թէ Մատթոյ Լուգայի աստուածածին մըն է: Մտէպ առաւօտը կ'անցնի ասկէ՝ անպիտական զոյգ մը նոժոյգ կառավարելով: Խորհրդաւոր և հրացական կերպ մը ունի:

ԹՈՍԻ

Ձիս դաշնակից ունենալու համար զիս կը խարենս: — Ի՛նչ ցած բան է որ մտածելու և ընելու վրայ ենք դու և ես:

ՅՈՒԼԻԱ

Ինչու ցած:

ԹՈՍԻ

Ձե՛ս հասկնար: Ըսել է թէ ինձմէ աւելի բաւ ես: Վասն զի ես կը հասկնամ և...:

Ձեռքը կ'երկնցնէ:

Յիսուն, երթանք:

ՅՈՒԼԻԱ

Իբրեւ թէ Ակումբը բարոյական տեղ մը չըլլար: Ամբողջ օտարական գաղութը հոն կ'երթայ: Հելմէր առաջարկեց էր գալու զիս առնելու և նորէն բերելու: Բայց ասիկայ իմ գործիս չի գար: Ձէ թէ գէշ բան մը կայ. այլ տեսակ մը բաներու մէջ որտաքոյ կարգի չըլճայեաց եմ: Մերն ալ պիտի գար:

ԹՈՍԻ

Ժամը քանի՞ն է նուագահանդէսը:

ՅՈՒԼԻԱ

Իննէն կէս գիշեր: Ո՛հ ա՛յ բոլորովին հրաժարեցայ: Հօրդ պիտի ըսեմ, որպէս զի վերջէն զիս չի կշտամբէ առիթը կորսնցնելուս համար: Բայց առանց վրայ տալու: Չալով զրամին....

Թղթապանակը զրգանէն կը հանէ:

Երկու ոսկի կու տամ քեզի:

ԹՈՍԻ

Եւ երբ ֆրանք կառքին համար, չեմ կրնար հոն փոշոտած հասնիլ:

ՅՈՒԼԻԱ Կու տայ երեք ֆրանք:

Առ:

ԹՈՍԻ

Շնորհակալ եմ:

ՅՈՒԼԻԱ

Սակայն թէ որ վատտիկա կէս կ'ընենք:

ԹՈՍԻ

Լաւ:

Թարգմ. Հ. ԱՐԻՍՏԱՆԿԻՍ ՔԱՍԳԱՆՅՈՒԼԻԱՆ

Շարայարեցի

Ք Ի Տ Ա Կ Ա Ն Ք

Հտիսունի զարմանայի նոր գիտար: — Անցեալ տարի Նիւ Եօքքի Թերթերը գրեցին թէ Հտիսուն այլ եւս պատրաստ է ուսումնաւ կան աշխարհին ծանօթացնելու իրեն նո-